

MUZEJ
II PALAČE
II PALACES
MUSEUM

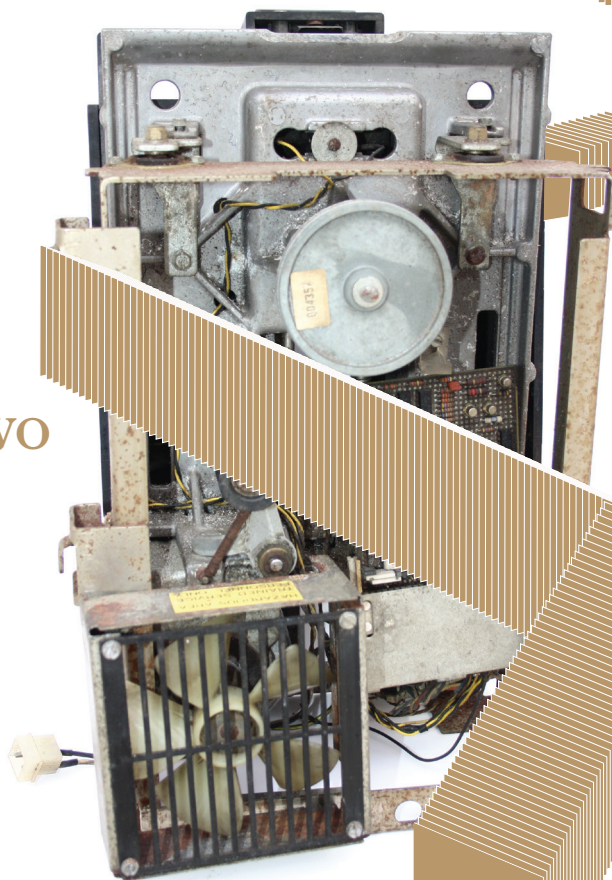
izložba

KNEŽEVA PALAČA_
EDUKATIVNA DVORANA

POVIJEST KOMPJUTERA KROZ ZADARSKO GOSPODARSTVO

Pregled tehnološke
revolucije u našem
gradu: Tankerska
plovidba, Dalmatinska
banka, SAS, Bagat,
Elektra

od 9. siječnja
do 10. veljače
2020. godine

kneževa
palača

rector's
palace

Zadar je dobio struju i električno svjetlo 1894. godine,
dvanaest godina nakon New Yorka

IBM System3, tri godine nakon
prve komercijalne instalacije

(pod naznakom da je bila zabranjena prodaja komunističkim zemljama)

POLA STOLJEĆA KOMPJUTERIZACIJE U ZADRU/IZLOŽBA ORIGINALNIH EKSPONATA

MEHANIČKI I ELEKTRO KALKULATORI IZ '50. '60. '70.

MINI KOMPJUTER IZ 1970. IBM SYSTEM3,

MIKRO KOMPJUTER IZ '80. DIGITAL,

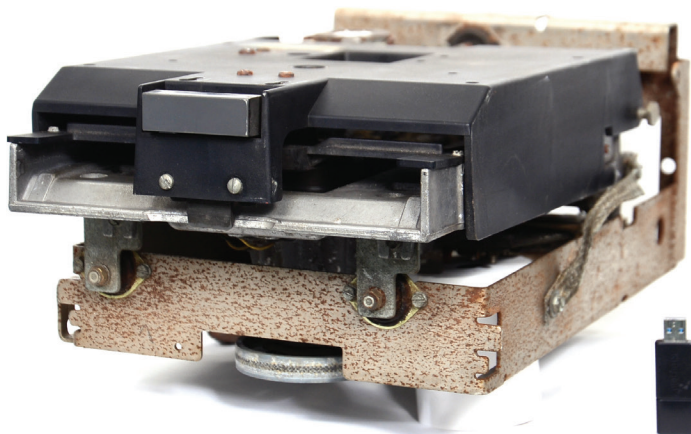
BANKARSKI KOMPJUTERI IZ '80. OLIVETTI,

TERMINALI ISKRA DELTA IZ '80.

MODEMI, MEMORIJE, DISKOVI, MREŽE IZ '80.

PC IBM XT IZ '80.

Kućna računala COMMODORE 64.

Povijesni uzorak preteče današnjih hard diskova za čiji su prijenos trebala kolica.

To je IBM disk jedinica sa kraja šezdesetih i početka sedamdesetih godina, sa izmjenjivim čeličnim diskovima, koja je sličnija disketnoj jedinici početkom devedesetih. Svaka jedinica teška je preko deset kilograma, a kapaciteta reda veličine kB. Pola stoljeća kasnije, razvoj kompjuterske tehnologije i elektroničke industrije smanjio je veličinu uređaja za stotine ili tisuće puta, a povećao kapacitet milijardu puta.

Najveći doprinos približavanju kompjuterskih tehnologija čovjeku izvan velikih kompanija i instituta dali su dizajneri i proizvođači prvog kućnog elektroničkog kompjutera Apple, Steven Paul Jobs i Steve Wozniak. Najrašireniji Apple II, proizvodila je tvrtka Apple od 1977. godine. Ovo računalo zasnovano je na mikroprocesoru MOS 6502 i svojom pojavom na tržištu potaknulo je mnoge druge tvrtke da se pridruže u stvaranju novih i boljih osobnih računala i korisničkog softvera.

Pojava Apple II bila je izazov IBM-u u kreiranju svojeg osobnog računala IBM PC ili PC. U Hrvatskoj se proizvodio klon računala Apple II pod nazivom Ivel Ultra.

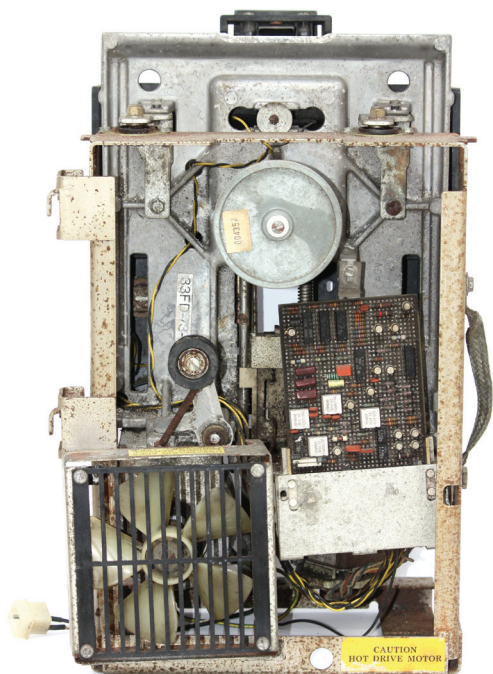
Razvoj procesora, osobito Z81, početkom osamdesetih godina, omogućio je proizvodnju cjenovno najpovoljnijeg računala i pored primjene u *main frame* kompjuterskoj industriji, otvorio je put izgradnji malih "mikro" računala za kućnu, a kasnije i za poslovnu upotrebu - Spectrum 48, sa ROM 16 KB, te RAM memorijom od 48KB.

Univerzalni procesor Zilog Z80 je 8-bitni mikroprocesor kojeg je dizajnirala i proizvela američka tvrtka Zilog 1976. godine, a svoju namjenu pronašao je u brojnim računalnim sustavima, među ostalima korišten je i u vojne svrhe. Z80 bio je binarno sukladan sa procesorom Intel 8080, tako da se većina koda s mikroprocesora 8080 s manjim promjenama mogla izvoditi izravno na Z80.

Commodore 64, sa mikroprocesorom - MOS Technology 6510/8500, inačica MOS 6502 sa ugrađenim 6-bitnim U/I portom. RAM 64kB, ROM 20 KB, najpopularnije je kućno računalo dvadesetog stoljeća prodano u sedamnaest milijuna primjeraka.

Prvo PC računalo kakvim ga danas poznajemo izbacila je tvrtka IBM u kolovozu 1981. godine. Zbog svoje otvorene arhitekture sa procesorom Intel 8086, pokrenulo je cijelu industriju kompatibilnih strojeva, a zbog svoje dostupnosti je jedno od najraširenijih računarskih arhitektura do sada. Godinu i pol kasnije, u ožujku 1983. pojavio se prvi XT (službeno IBM PC XT, model 5160) koji je standardno imao tvrdi disk od 10 MB.

Intel 8086 osnova je razvoja IBM-ovog PC-a, 16-bitni mikroprocesor kojeg je razvila američka tvrtka Intel 1976. godine. Uspjeh PC platforme temelji se na otvorenoj arhitekturi i nižim cijenama memorijskih čipova, što je sa vrtoglavom prodajom i prim-

jenom u svim životnim i poslovnim sferama dovelo do pada cijena i neprekidnog rasta funkcionalnosti.

Paralelnim razvojem kompjuterskih, elektroničkih, komunikacijskih tehnologija, razvojem lokalnih mreža, te umrežavanjem milijuna lokalnih mreža u globalnu mrežu, danas imamo džepnu verziju računala i telefona. Težine, veličine i procesorsko memorijski resursi suvremenih elektroničkih računala, neusporedivi su sa našim "prapovijesnim" eksponatima.

Postav izložbe: Željko Škara

Autori fotografije: Željko Škara i Natali Čop

Grafički dizajn: Gordana Brborović

Tisak: Zadarska tiskara

Zadar, 2019.

kneževa
palača
—
rector's
palace

MMZ
NARODNI MUZEJ ZADAR

